

**Załącznik
do UCHWAŁY Nr XXIV/159/2012
Rady Gminy Nowy Korczyn
z dnia 31 sierpnia 2012r.**

**Program usuwania i unieszkodliwiania
odpadów zawierających azbest
z terenu Gminy Nowy Korczyn
na lata 2012 - 2032**

Spis	treści:	str.
1. Wprowadzenie		3
2. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego		3
3. Cele programu		4
4. Lokalizacja programu		4
5. Uczestnicy programu		4
6. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Nowy Korczyn		4
7. Metody realizacji programu		6
8. Przy realizacji programu stosowane będą następujące zasady		6
9. Finansowe aspekty realizacji programu		6
10. Harmonogram rzeczowy realizacji zadania		7
11. Realizatorzy programu		8
12. Podsumowanie		8
13. Wykaz aktów prawnych regulujących postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest		9
14. Wykaz podmiotów, które uzyskały od marszałka województwa świętokrzyskiego decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami w zakresie m.in. wytwarzania odpadów zawierających azbest		11
 Załączniki		
Załącznik nr 1- wniosek o dofinansowanie usunięcia i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest pochodzących z budynków znajdujących się na terenie gminy Nowy Korczyn		13
Załącznik nr2 - Protokół odbioru stwierdzenia usunięcia odpadów zawierających azbest		15
 Tabele		
Tabela 1 - Inwentaryzacja azbestu na terenie gminy Nowy Korczyn 31.12.2011 r.		

1. Wprowadzenie

W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę Nr 122/2009 w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. W dniu 15 marca 2010 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę Nr 39/2010 zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032".

Celem programu jest:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko

2. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego

Azbest jest nazwą handlową grupy minerałów włóknistych, które pod względem chemicznym są uwodnionymi krzemianami magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien, zawieszonych w powietrzu. Dopóki włókna nie są uwalniane do powietrza i nie występuje ich wdychanie, wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia. Na występowanie i typ patologii wpływa rodzaj azbestu, wymiary tworzących go włókien i ich stężenie oraz czas trwania narażenia. Należy podkreślić, że azbest staje się zagrożeniem dla zdrowia, gdy dojdzie do korozji lub uszkodzenia wyrobów zawierających azbest (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.)

Biologiczna agresywność pyłu azbestowego jest zależna od stopnia penetracji i liczby włókien, które uległy retencji w płucach, jak również od fizycznych i aerodynamicznych cech włókien. Szczególne znaczenie ma w tym przypadku średnica włókien. Włókna cienkie, o średnicy poniżej 3 mikrometrów, przenoszone są łatwiej i docierają do końcowych odcinków dróg oddechowych, podczas gdy włókna grube, o średnicy powyżej 5 mikrometrów, zatrzymują się w górnych odcinkach dróg oddechowych. Skręcone włókna chryzotyłu o dużej średnicy, mają tendencję do zatrzymywania się wyżej, w porównaniu z igłowymi włóknami azbestów amfibolowych, z łatwością przenikających do obwodowych części płuc.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, to znaczy takie, które mogą występować w trwałej postaci w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do pęcherzyków płucnych. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość mniejszą od 3 mikrometrów, a stosunek długości włókna do jego grubości nie jest mniejszy niż 3 : 1. Ze względu na to, że włókna azbestu chryzotylowego są łatwiej zatrzymywane w górnych partiach układu oddechowego, w porównaniu z włóknami azbestów amfibolowych oraz ze względu na fakt, że są także skuteczniej usuwane z płuc, narażenie na kontakt z azbestem amfibolowym niesie ze sobą ryzyko zdrowotne.

Narażenie zawodowe na pył azbestowy może być przyczyną następujących chorób układu oddechowego:

- pylicy azbestowej (azbestozy),
- łagodnych zmian opłucowych,
- raka płuc (najpowszechniejszego nowotworu złośliwego, powodowanego przez azbest),
- międzybłoniaków opłucnej i otrzewnej, nowotworów o wysokiej złośliwości.

Przy narażeniu komunalnym na pył azbestowy głównym skutkiem zdrowotnym, który należy brać pod uwagę, jest międzybłoniak opłucnej i otrzewnej. W zależności od poziomu ekspozycji, może być obserwowany wzrost ryzyka raka płuc.

3. Cele programu

Głównym celem programu usuwania i unieszkodliwiania azbestu na terenie gminy Nowy Korczyn jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z terenu gminy oraz ich bezpieczne składowanie i prawidłowe unieszkodliwienie.

Celami szczegółowymi są:

1. Inwentaryzacja obiektów zawierających azbest.
2. Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka.
3. Zapoznanie mieszkańców z procedurami usuwania, zabezpieczania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych.
4. Propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu.
5. Zapoznanie i pomoc mieszkańcom gminy w pozyskiwaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest.

4. Lokalizacja programu.

Gmina Nowy Korczyn położona jest w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego, zajmuje powierzchnię 11731 ha. Gmina liczy 24 sołectwa: Badrzychowice, Błotnowola, Brzostków, Czarkowy, Górnówola, Grotniki Duże, Grotniki Małe, Harmoniny, Kawęczyn, Łęka, Nowy Korczyn, Ostrowce, Parchocin, Pawłów, Piasek Wielki, Podraje, Podzámce, Rzegocin, Sępichów, Stary Korczyn, Strożyska, Ucisków, Winiary, Żukowice.

5. Uczestnicy programu.

Program usuwania azbestu skierowany jest do wszystkich właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Nowy Korczyn, ze szczególnym naciskiem na te nieruchomości, które pokryte są wyrobami zawierającymi azbest, tj. popularnym eternitem.

Przewiduje się, że zainteresowanie programem będzie wzrastać stopniowo z roku na rok, w miarę prowadzenia edukacji w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją azbestu.

Przewidywani uczestnicy programu:

- właściciele nieruchomości,
- przedsiębiorcy,
- budynki użyteczności publicznej należące do Gminy Nowy Korczyn.

Na terenie gminy zlokalizowano 1133 gospodarstw tj. budynków mieszkalnych i gospodarczych pokrytych eternitem. Przewiduje się, że w pierwszym roku prowadzenia programu przewidywana ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest będzie wynosić ok: 4000 m² tj. 44 Mg. W latach kolejnych realizacji programu ilość usuniętego i unieszkodliwionego azbestu będzie stopniowo wzrastać. Zależać to będzie od możliwości finansowych mieszkańców w kontekście zastąpienia wymienianego pokrycia dachowego.

6. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Nowy Korczyn

Na podstawie informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania, złożonych bezpośrednio do Wójta Gminy oraz za pośrednictwem sołtysów określono ilości oraz miejsca występowania takich wyrobów na terenie gminy. W 2008 r zebrano informacje o ilości i miejscach występowania azbestu na terenie 24 sołectw na terenie gminy. Z informacji tych wynika, iż na terenie gminy znajduje się 309064 m² tj. 3400 Mg wyrobów azbestowych (przy założeniu, że 1 m² waży 11 kg). *Wydaje się, iż zdanie pierwsze jest niepotrzebne, stanowiąc uogólnienie informacji i przyczyniając się do powtórki treści. Ponadto wystąpiło powtórzenie słowa na terenie w zdaniu drugim.*

Zebrane informacje przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Inwentaryzacja azbestu na terenie gminy Nowy Korczyn

Inwentaryzacja Azbestu Grudzień 2011 Gmina Nowy Korczyn							
L P	SOŁECTWO	Ilość gospodarstw stan na 31.12.2011r	Inwentaryzacja budynków	NIE zinwentaryzowano	Inwentaryzacja %	Ilość eternitu m2	Ilość eternitu Tona
1	Badrzychowice	74	74	0	100	26720	294
2	Błotnowola	83	83	0	100	25850	284
3	Brzostków	102	102	0	100	24920	274
4	Czarkowy	68	68	0	100	13055	144

5	Górnówola	52	52	0	100	16210	178
6	Grotniki Duże	57	16	0	100	4396	48
7	Grotniki Małe	33	33	0	100	7035	77
8	Harmoniny	9	9	0	100	2380	26
9	Kawęczyn	20	20	0	100	4440	49
10	Łęka	29	29	0	100	4487	49
11	Nowy Korczyn	68	68	0	100	7564	83
12	Ostrowce	31	31	0	100	6900	76
13	Parchocin	88	88	0	100	32090	353
14	Pawłów	32	32	0	100	7530	83
15	Piasek Wielki	125	125	0	100	40820	449
16	Podraje	11	11	0	100	1850	20
17	Podzamcze	15	15	0	100	1863	20
18	Rzegocin	29	29	0	100	6816	75
19	Sępichów	70	70	0	100	30151	332
20	Stary Korczyn	33	33	0	100	6995	77
21	Strożyska	85	85	0	100	22600	249
22	Ucisków	26	26	0	100	9920	109
23	Winiary	14	14	0	100	1640	19
24	Żukowice	14	14	0	100	2832	32
SUMA		1133	1133	0	100	309064	3400

7. Metody realizacji programu.

Program jest elastyczny i otwarty. Tworząc koncepcję programu przyjęto następujące założenia:

1. Uczestnikami programu są mieszkańcy gminy Nowy Korczyn, a w szczególności właściciele nieruchomości pokrytych wyrobami azbestowymi,
2. Informacja o programie jest ogólnie dostępna,
3. Uczestnictwo w programie obejmuje partycypowanie w kosztach zabezpieczenia i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych z terenu swojej nieruchomości,

4. Uczestnicy i realizatorzy programu będą stale informowani o przebiegu programu.

Metody realizacji programu są następujące:

- a) ulotki i plakaty o azbestie, jego szkodliwym działaniu i realizacji programu,
- b) informacje zamieszczane na stronie internetowej gminy,
- c) informacje zamieszczane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy,
- d) informacje przekazywane na zebraniach wiejskich oraz za pośrednictwem sołtysów.

8. Przy realizacji programu stosowane będą następujące zasady:

1. Dofinansowanie udzielane będzie na pisemny wniosek o dofinansowanie usunięcia i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest pochodzących z budynków znajdujących się na terenie Gminy Nowy Korczyn (Załącznik nr 1)
2. Odbiór odpadów azbestowych potwierdzony będzie protokołem odbioru stwierdzenia usunięcia odpadów z terenu nieruchomości. (Załącznik nr 2)
3. Udzielone dofinansowanie realizowane będzie w zależności od pozyskanego dofinansowania według kolejności złożonych wniosków.

9. Finansowe aspekty realizacji programu

W programie założono, że usuwanie wyrobów zawierających azbest będzie się odbywać ze wsparciem finansowym w latach 2012 – 2032. Wsparcie dotyczyć będzie sfinansowania określonej % wysokości kosztów w danym roku: zabezpieczenia, transportu i unieszkodliwiania wyrobów.

Założono, że na realizację tego programu gmina będzie pozyskiwać dotację z środków:

- 1) budżetu Gminy Nowy Korczyn lub
- 2) budżetu Starosty Buskiego lub
- 3) Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub
- 4) Innych instytucji wspierających usuwanie wyrobów zawierających azbest

Wysokość dofinansowania będzie uzależniona od wysokości pozyskanego dofinansowania w danym roku ze środków jw.

W pierwszym roku realizacji zadania przy założeniu:

1. Koszt całkowity zadania – 16.500 zł.

(przy założeniu: unieszkodliwienie azbestu z 5 gospodarstw)

1.1. w tym koszty (dofinansowanie) zadania – 12.155 zł.

(przy założeniu: dofinansowanie WFOŚiGW 85 % kosztów kwalifikowalnych)

1.2. środki własne – wkład własny mieszkańców – 4.345 zł

Realizacja zadania będzie możliwa dopiero po uzyskaniu dofinansowania z WFOŚiGW w Kielcach lub Starosty Buskiego. W przypadku uzyskania kwoty mniejszej od wnioskowanej całkowity koszt realizacji zadania w poszczególnych latach ulegnie proporcjonalnemu zmniejszeniu.

Roczne koszty realizacji programu pokrywane będą ze źródeł :

- dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach,
- ewentualny wkład własny mieszkańców lub Gminy
- pozostałe źródła zewnętrzne

Dla oszacowania prawdopodobnych kosztów przedsięwzięcia, przyjęto następujące, jednostkowe koszty wykonania w/w usług:

Średni koszt 1 Mg usuwanych i unieszkodliwianych płyt falistych (eternitu) wynosi ok. 1000zł/Mg (brutto). tj. ok. 12 zł/m² (brutto).

Przy ustalaniu kosztów oparto się na informacjach pochodzących od firm świadczących usługi w zakresie demontażu pokryć dachowych i transportu odpadów azbestowych, działających na terenie województwa świętokrzyskiego i przyjęto uśrednioną kwotę. (Podana kwota jest kwotą szacunkową i może ulec zmianie w zależności od uwarunkowań rynkowych)

Na terenie gminy Nowy Korczyn zinwentaryzowano 309 064 m² płyt azbestowych w formie pokryć dachowych. Realizacja programu potrwa do 2032 roku, tj. 20 lat. Oznaczałoby to, że rocznie usuwanych powinno być średnio ok. 15453 m² pokryć dachowych. Średni roczny koszt realizacji programu wynosił będzie wówczas 169 983. zł rocznie, plus:

- koszt związany z edukacją społeczeństwa promowany przez publikacje prasowe, ulotki, plakaty, ogłoszenia i inne – praca własna Urzędu Gminy w Nowym Korczynie,

Ze względu na fakt, iż przeważająca część mieszkańców nie określiła precyzyjnie przewidywanego terminu likwidacji wyrobów zawierających azbest bądź deklarowała graniczny termin 2032, a także mając na uwadze to, że pewna część właścicieli nieruchomości nie złożyła stosownej informacji proponowana roczna ilość likwidacji wyrobów zawierających azbest jest szacunkowa i może ulegać zmianie.

10. Harmonogram rzeczowy realizacji zadania

Lp	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszty
1	Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli nieruchomości,	2012 - 2032	Praca własna Gminy Nowy Korczyn

	zarządców budynków budowl i instalacji zawierających azbest		
2	Aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest	2012 - 2032	Praca własna Gminy Nowy Korczyn
3	Odbiór odpadów zawierających azbest z terenu nieruchomości	2012 – 2032	W zależności od pozyskanego dofinansowania oraz środków własnych miesz.
4	Monitoring i ocena realizacji projektu	2012 - 2032	Praca własna Gminy Nowy Korczyn

11. Realizatorzy programu

Program realizowany i monitorowany będzie przez pracowników Urzędu Gminy Nowy Korczyn przy współpracy z sołtysami poszczególnych sołectw.

Koordynatorem programu jest Referat Infrastruktury Technicznej Gospodarki Przestrzennej Ochrony Środowiska i Mienia Komunalnego Urzędu Gminy .

Obowiązki gminy

- 1) gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.pl;
- 2) przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami;
- 3) organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm;
- 4) organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w *Programie*;
- 5) inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest;
- 6) współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest;
- 7) współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest;
- 8) współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację *Programu*;
- 9) współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości:

- a) kontrola wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,

- b) usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia,
- c) sporządzenie inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest poprzez dokonanie spisu z natury,
- d) sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub wójtowi gminy (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) oraz aktualizacja informacji o :
 - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
 - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zastało zakończone,

12. Podsumowanie

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów, jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkadziesiąt lat. Należy pamiętać, że nie jest szkodliwa sama obecność w budynku materiałów zawierających azbest. Niebezpieczeństwo pojawia się w wyniku nieprawidłowego obchodzenia się z tymi elementami, na skutek, czego mogą one stać się niebezpieczne będąc źródłem emisji włókien azbestowych do powietrza. Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowanie przez jednostki samorządowe skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli wyeliminować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zgodnie z założeniami nowego programu Aby zwiększyć tempo usuwania wyrobów zawierających azbest, szczególnie z terenów wiejskich, Program wprowadza nowy instrument umożliwiający usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu własnej nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm, o ile osoby usuwające wyroby azbestowe zostaną odpowiednio przeszkolone i będą dysponować środkami technicznymi eliminującymi narażenie na kontakt z włóknami azbestu, a prace te będą wykonywać incydentalnie.

Zaproponowana przez Gminę forma dofinansowania dla właścicieli obiektów i urzędów zawierających azbest, stawia, jako warunek pomocy, spełnienie wszystkich wymogów formalnych dotyczących informowania o tych wyrobach oraz prowadzenia prac przy usuwaniu

azbestu. Upowszechnienie programu będzie skutkowało podnoszeniem świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją usuwaniem azbestu. Przewiduje się, że w następnych latach Gmina będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do lepszej wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to lepiej poznać potrzeby w tym zakresie, precyzyjniej planować środki niezbędne do wydania na ten cel oraz stopniowo wyeliminować wyroby azbestowe z naszego otoczenia, co jest celem programu.

13. Wykaz aktów prawnych regulujących postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.

Wykaz obowiązujących aktów prawnych dotyczących azbestu

Ustawy

1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671, z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495)

Rozporządzenia

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudnienia przy niektórych z tych prac (Dz. U. Nr 200, poz. 2047, z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do

- sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217)
 4. Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. Nr 19, poz. 231)
 5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1666, z późn. zm.)
 6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji (Dz. U. Nr 183, poz. 1896)
 7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 sierpnia 2004 r. w sprawie leczenia uzdrowiskowego osób zatrudnionych przy produkcji wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 185, poz. 1920, z późn. zm.)
 8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. Nr 280, poz. 2771, z późn. zm.)
 9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru książeczki badań profilaktycznych dla osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych, sposobu jej wypełnienia i aktualizacji (Dz. U. Nr 13, poz. 109)
 10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 73, poz. 645, z późn. zm.)
 11. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 września 2005 r. w sprawie leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbestie (Dz. U. Nr 189, poz. 1603)
 12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201, poz. 1674)
 13. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833, z późn. zm.)
 14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595)
 15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876 oraz z 2008 r. Nr 200, poz. 1235)
 16. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649)
 17. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i

- preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz. U. Nr 168, poz. 1762, z późn. zm.)
18. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. Nr 186, poz. 1553, z późn. zm.)
 19. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824)
 20. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 22 sierpnia 2007 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów na składowiska podziemne (Dz. U. Nr 163, poz. 1156)
 21. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 października 2007 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane nieselektywnie na składowiskach podziemnych (Dz. U. Nr 209, poz. 1514)
 22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)
 23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz. 1055)
 24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2003 r. Nr 1, poz. 12)
 25. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858)
 26. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549 oraz z 2009 r. Nr 39, poz. 320)
 27. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620, z późn. zm.)
 28. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie warunków, w których uznaje się, że odpady nie są niebezpieczne (Dz. U. Nr 128, poz. 1347)
 29. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów (Dz. U. Nr 110, poz. 935)
 30. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. Nr 260, poz. 2181)
 31. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 30, poz. 213)
 32. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. Nr 49, poz. 356)
 33. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. Nr 101, poz. 686)
 34. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów odpadów, których przewóz w celu unieszkodliwiania jest zabroniony (Dz. U. Nr 119, poz. 769)

35. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. Nr 206, poz. 1291)
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 124, poz. 1033)
37. Oświadczenie Rządowe z dnia 23 marca 2007 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 667)
38. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 108, poz. 953, z późn. zm.)
39. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych do transportu odpadów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 236, poz. 1986)
40. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 237, poz. 2011, z późn. zm.)
41. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126)
42. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 września 2005 r. w sprawie kursów kształcących dla kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne (Dz. U. Nr 187, poz. 1571)

14. Wykaz podmiotów, które uzyskały od marszałka województwa świętokrzyskiego decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami w zakresie m.in. wytwarzania odpadów zawierających azbest (stan na dzień 15.03.2011):

1. Środowisko i Innowacje Sp. z o.o., Dobrów 8, 28-142 Tuczępy
2. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne „Euro-Gaz” Łój, Wierzbicka, Nawrot, Wierzbicki Sp. J., Zgórsko 31a, 26-052 Sitkówka Nowiny
3. Hydrogeotechnika Sp. z o.o., Kielce, ul. Ściegiennego 262 A
4. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Zach-UTYL” Zacharz Joanna Barbara, Kielce, ul. Batalionów Chłopskich 71
5. Budotermika, Marek Malec, Busko Zdrój, ul. Bohaterów Warszawy 120
6. Dekonta Polska Sp. z o.o., Kielce, ul. Ściegiennego 252

7. Elpoautomatyka Sp. z o.o., Zawada 26, 28-230 Połaniec
8. Mostostal Kielce S.A., Kielce, ul. Ściegiennego 280
9. BDM Sp. z o.o., Wąchock, ul. Starachowicka 73
10. Spółdzielnia Pracy Robót Kolejowych i Budowlanych, Kielce, ul. Sienkiewicza 76
11. Przedsiębiorstwo Geologiczne Sp. z o.o., Kielce, ul. Hauke Bosaka 3A
12. Przedsiębiorstwo Budowlane Armabud Sp. z o.o., Kielce, ul. Poprzeczna 12
13. Zakład Remontowo-Budowlany Artur Grzyb, Busko Zdrój, ul. Waryńskiego 9
14. Zakład Blacharsko - Dekarski i Ogólnobudowlany, Jan Tutaj, Kielce, ul. Starogórska 57
15. Przedsiębiorstwo Budownictwa Jednorodzinnego „BUDGAR” Marian Garmulewicz, Kielce, ul. Wapiennikowa 41
16. Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane „AN-BUD” Sałek Andrzej, Kielce, ul. Kilińskiego 10/4b
17. Usługi Remontowo Budowlanych, Biśtyga Maciej, Piaskowa 101, 28-221 Osiek
18. BIO-MED. Sp. z o.o. Kielce, ul. Olszewskiego 6
19. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MAKER” Doboszyński Jan Józef, Kielce, ul. Żywnego 6
20. Przedsiębiorstwo Elektrycznych Robót Specjalistycznych „ENERTEL” S.A., Kielce, ul. Karskiego 11
21. Zakład Usługowo-Handlowy „Biernat-Dachy” Biernat Marek Stanisław, Kielce, ul. Witosa 34
22. Firma Usługowa „Tworzowski” – Ryszard Tworzowski, Grójec 7A, 27-440 Ćmielów
23. Prywatne Przedsiębiorstwo Budowlane „INS-BUD” Wojciech Jędrzejczyk, Bilcza, ul. Klonowa 7, 26-026 Morawica
24. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „EKO-PRZERÓB” Michał Gula, Stąporków, Błazzków 1 „S”
25. Stan-Bud, Stanek Artur, Budzyń 9, 28-100 Busko Zdrój
26. Socha Ewa, Wilczyce 108, 27-612 Wilczyce
27. Firma Usługowa „HEN-POL” Henryk Rubak, Wola Jachowa 155, 25-008 Górno

28. Magdalena Durlej, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo Usługowe „Inwest-Eko”, Kielce, ul. Chęcińska 21/42
29. GEOTAKT Cezary Czech, Cedzyna 147/A, 25-900 Kielce
30. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „MIDAS” Robert Staszewski, Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Siennieńska 34
31. „EKO-TERM” A. Pękalski B. Rękas Sp. j. ul. Zagłoby 30, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
32. „Zakład Remontowo – Budowlany i Usługowo – Handlowy Józef Wróbel”, Stąporków, ul. Krasińskiego 12
33. Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „Drożdż” Włodzimierz Drożdż, Końskie, ul. Gimnazjalna 28
34. Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych „Prof. – Bud” Spółka Cywilna, Kielce, ul. Górnicza 41
35. P.P.H.U. DEX – TRANS Robert Pach, Gliniany Las 22, 26-212 Smyków
36. Santa – Eko Tadeusz Zych Izabela Rutkowska – Spółka Jawna, ul. Portowa 24, 27-600 Sandomierz
37. Zbigniew Adamczyk – F.H.U. Dach – System, Tychów Nowy 10, 27-220 Mirzec
38. Firma Budowlano – Usługowa „EM – BUD” Marek Kuchna, ul. Bukowa 4, 26-026 Morawica
39. Biko – Serwis J. Bień, R. Koziółek Spółka Jawna, ul. Partyzantów 6/8, 26-060 Chęciny
40. Patrycja Skowronek „EKOL”, Skroniów 119, 28-300 Jędrzejów
41. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe “ZACH – UTYL”, Kielce, ul. Batalionów Chłopskich 71
42. Finow Polska Sp. z o.o., ul. Stanisława Brody 14, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
43. Zakład Remontowo – Budowlany „Premus II”, Kielce, ul. Orzeszkowej 36/1
44. Przedsiębiorstwo Instalacji Budowlanych „UNIMAX” S. A., ul. Okrzei 35, 25-526 Kielce
45. Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego „Kartel” S.A., ul. Przemysłowa 8, 28-300 Jędrzejów
46. Przedsiębiorstwo Usług Specjalistycznych „Euro – Dach”, Kielce, ul. Kościuszki 11/109

